

Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej za rok 2013.

W 2013 roku w stosunku do 2012 roku wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z 2564 (2012r.) do 2895. Istotny wpływ na ten wzrost miało podniesienie w 2012 roku progów dochodowych. Kryteria dochodowe to 542 zł na osobę samotnie gospodarującą oraz 456 zł na członka rodziny.

MOPS w 2013 roku kontynuował program „Asystent w rodzinie” i wspólnie z Noclegownią projekt „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezdomnych”.

Pomimo wielu starań nie udało się dokończyć w ubiegłym roku kolejnych dwóch domków rodzinkowych. Wnioski, które zostały złożone w 2013 roku przez MOPS

i Pogotowie Opiekuńcze w LUW i MPiPS ze względu na brak środków finansowych nie zostały zrealizowane.

W Środowiskowym Domu Samopomocy nr 2 po uzyskaniu środków finansowych z LUW udało się wybudować ścianki działowe i wykonać remont kolejnej części sanitariatów.

Pozyskując środki finansowe z projektów unijnych pracownicy MOPS i pracownicy MOSiR zorganizowali na obiektach MOSiR na ul. Sulechowskiej 22 czerwca festyn dla rodzin objętych pomocą przez Ośrodek oraz dla wszystkich zielonogórczyń. Przez cały dzień kilka tysięcy osób korzystając z pięknej pogody i obiektów MOSiR świetnie się bawiło. Dodatkowo rodziny korzystające z pomocy Ośrodka otrzymały drobne prezenty oraz posiłek.

Wykorzystując obiekty MOPS pracownicy zorganizowali Mikołajki dla dzieci i ich rodzin korzystających z pomocy społecznej. Każde dziecko w czasie imprezy otrzymało paczkę, a rodzice mogli skorzystać z gorących napojów i drobnego poczęstunku. Podobnie jak w przypadku festynu, na ten cel pozyskano środki unijne.

Podczas spotkania w MOPS z okazji Dnia Pracownika Socjalnego Wiceprezydent Wioleta Haręźlak wręczyła statuetki „Przyjaciół Pomocy Społecznej” Panom A. Wałęjko i A. Rakowskiemu. Ponadto statuetki otrzymali dzielnicowi z komisariatu Policji nr 1 i 2 oraz specjalista psychiatra pani doktor Wioletta Giemza – Urbanowicz.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej współpracują z Centrum Integracji Społecznej, Caritas, Biurem Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz stowarzyszeniami i fundacjami. Fundacja Klub Otwartych Drzwi oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej wspierają podopiecznych Ośrodka paczkami z żywnością.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i Noclegowni odbywają się dyżury psychologa i doradcy zawodowego, a w Ośrodku dyżury prawnika dwa razy w tygodniu (środy i piątki przez cały rok).

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej przygotowano koncepcję wdrożenia Zielonogórskiej Karty Rodziny od stycznia 2014 r.

Projekty unijne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje trzy projekty unijne z których dwa złożone zostały do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. W drugiej połowie 2013 roku Ośrodek wspólnie ze Stowarzyszeniem Civis Sum złożył projekt do Europejskiego Funduszu Społecznego „Żywe kultury ulicy”, który po zaakceptowaniu będzie realizowany w 2014 roku. Wartość projektu to 1 mln 200 tys. zł.

Ponadto Ośrodek realizował projekt „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez MOPS w Zielonej Górze”. Grupa docelowa w tym projekcie to osoby długotrwale bezrobotne, będące w wieku aktywności zawodowej, korzystające ze świadczeń MOPS.

1. „Zielona Góra miastem równego dostępu do Internetu”

Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Czas realizacji projektu: 01.06.2010 r. – 31.12.2013 r.

Wartość projektu: 3 461 340,00 zł.

Projekt polega na sfinansowaniu dostępu do szerokopasmowego internetu osobom o niskich dochodach, które zagrożone są wykluczeniem cyfrowym. Wsparcie

zapewnione w ramach projektu zostało przeznaczone na: zapewnienie dostępu do internetu, zakup oraz serwisowanie urządzeń niezbędnych do odbioru Internetu, przeprowadzenie niezbędnych szkoleń z zakresu obsługi komputera i Internetu.

W ramach projektu wsparcie uzyskało 200 gospodarstw domowych, które nie mają dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz spełniają warunki do udzielenia pomocy – w szczególności spełniające kryterium dochodowe.

2. „Zielon@ Gór@”

Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Czas realizacji projektu: 01.09.2009 r. – 31.12.2013 r.

Wartość projektu: 6 518 102,00 zł

Projekt po podpisaniu umowy w trakcie realizacji.

W ramach projektu wsparcie uzyska:

a) 31 jednostek organizacyjnych miasta Zielona Góra:

- 12 pracowni komputerowych w szkołach podstawowych (156 komputerów),
- 7 pracowni komputerowych w gimnazjach (98 komputerów),
- 24 pracownie komputerowe w szkołach ponad gimnazjalnych (360 komputerów),
- 2 pracownie komputerowe w domach pomocy społecznej (10 komputerów).

Każda z 45 pracowni zostanie wyposażona w serwer i sprzęt peryferyjny.

b) 30 gospodarstw domowych wykluczonych cyfrowo, które nie mają dostępu do Internetu szerokopasmowego.

Projekt systemowy **"Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze"** jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 7.1.1 od roku 2008.

W roku 2013 wydatkowano **892 469,56** PLN, w tym wkład własny (zasiłki celowe i okresowe) **83 597,11** PLN.

W roku 2013 wsparcie uzyskało **359** osób, w tym 257 kobiet.

Dzięki wsparciu Unii Europejskiej zatrudniono: psychologa, doradcę zawodowego, 2 terapeutów, specjalistę ds. nauki poszukiwania pracy przez internet, 4 specjalistów ds. pracy z rodziną, 4 asystentów, 2 pracowników socjalnych.

Asystenci prowadzili pracę z rodzinami, obejmowali pomocą nowe środowiska. W toku pracy wyznaczano cele i metody działania. Z rodzinami, które osiągnęły zamierzone cele zakończono pracę.

Rekrutowano uczestników do grup wsparcia.

Specjaliści prowadzili pracę grupową i indywidualną: z rodziną niewydolną wychowawczo, z osobami współzależnymi, ze sprawcami przemocy, z ofiarami przemocy oraz konsultacji indywidualnych.

Prowadzono zajęcia indywidualne z zakresu poszukiwania pracy przez Internet.

Psycholog, doradca zawodowy, terapeuci, prowadzili zajęcia motywujące uczestników do aktywności i pracy w kierunku zmiany dotychczasowych sposobów radzenia sobie z trudnościami w obszarach wskazujących na występowanie problemów. Terapeuci prowadzili indywidualne zajęcia terapeutyczne.

Pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe, w celu wsparcia w formie odpowiedniej do rozeznaczonych potrzeb. Osobom, które tego potrzebowały w uzasadnionych przypadkach zasiłki przyznawano ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zawierano kontrakty socjalne z nowymi uczestnikami. Budowano i modyfikowano ścieżki reintegracji.

Udzielono wsparcia w zakresie działań prozdrowotnych: wizyty u lekarzy, specjalistów, dentyści, finansowano badania lekarskie.

Rozeznawano zainteresowania dzieci dot. rozwoju ich potrzeb w tym zakresie oraz możliwości organizowania zajęć.

W Środowiskowym Domu Samopomocy odbyły się koncerty: „W krainie muzyki”, „Kontrasty w muzyce”, przedstawienie „Zdrowo Owocowo”. Zorganizowano wycieczkę do Wojnowa. Przeprowadzono cykl zajęć aktywizująco – motywacyjnych dla rodziców i ich dzieci.

Przeprowadzono warsztaty z cyklu Metamorfozy.

Zorganizowano i przeprowadzono rodzinne integracyjne imprezy:

- integracyjny festyn rodzinny dla mieszkańców Zielonej Góry „Czas na Sport”
- festyn w Muzeum Etnograficznym w Ochli,
- wycieczka integracyjna – zwiedzanie Zielonej Góry – „Szlakiem Bachusików”,
- uroczystą kolację,
- Mikołajki,
- Świąteczne igrzyska sportowe w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji.

Budżet 2013 roku

W 2013 roku na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwotę 39.335.154 zł. Wykonanie budżetu w stosunku do roku 2012 jest mniejsze o 2.502.551 zł.

Na wypłatę zasiłków i pomoc w naturze wydano w 2013 roku **8.205.733 zł**. Pomocą objęto 2895 rodziny. Środki przeznaczono na:

- Dożywianie (CUO) dla 18 osób dorosłych na kwotę 16.610 zł,
- Dożywianie 586 dzieci w szkołach na kwotę 331.984 zł,
- Opłata za wyżywienie w przedszkolach i żłobkach dla 293 dzieci na kwotę 122.105 zł,
- „Szkłanka mleka” dla 247 dzieci na kwotę 7.460 zł,
- Zasiłki na cele bytowe dla 1744 środowisk na kwotę 1.002.944 zł,
- Opłata stała za przedszkola i żłobki dla 35 dzieci na kwotę 21.085 zł,
- Zasiłki samorządowe dla niepełnosprawnych 42 dzieci na kwotę 82.870 zł,
- Zasiłki na cele specjalne dla 380 środowisk na kwotę 110.391 zł,
- Zasiłek celowy na posiłek dla 2751 osób na kwotę 787.016 zł,
- Zasiłki okresowe dla 1573 środowisk na kwotę 2.255.637 zł,
- Zasiłki stałe dla 817 osób na kwotę 3.334.378 zł,
- Zasiłki na kolonie dla dzieci podopiecznych (12 dzieci) na kwotę 5.700 zł,

- Sprawienie 12 pogrzebów dla podopiecznych na kwotę 43.911 zł,
- Zasiłki okresowe i celowe dla 326 osób jako udział własny w projekcie systemowym pn. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze” na kwotę 83.642 zł

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej – wykonanie budżetu 2013 roku
na kwotę 39.335.154 zł

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej budżet – 22.088.794 zł
 (łącznie z projektami unijnymi)
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze budżet – 3.854.871 zł
- Dom Pomocy Społecznej budżet – 2.970.886 zł
- Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów budżet – 6.198.743 zł
- Centrum Usług Opiekuńczych budżet – 3.659.360 zł
- Noclegownia budżet – 562.500 zł.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Noclegownia

Jednostka realizując zadania z zakresu pomocy społecznej udziela schronienia osobom okresowo lub trwale bezdomnym, udostępnia miejsca do spania, przydziela ubrania i zapewnia 1 posiłek dziennie.

Noclegownia posiadająca 104 miejsca udzieliła w 2013 roku 36 282 noclegów. Wśród osób, które skorzystały z noclegu dominowały osoby w wieku przedemerytalnymi emerytalnym. Spośród osób, które korzystały z noclegu 13 otrzymało mieszkanie komunalne, a 41 wynajęło lokal mieszkalny.

Noclegownia jest czynna w godz. 18.00 do 8.00 dnia następnego, z wyjątkiem okresu od 1 listopada do 31 marca, gdzie obiekt jest czynny od 16.00 do 10.00. w tym ostatnim okresie od 10.00 do 16.00 jest czynna ogrzewalnia.

W czasie Świąt Wielkanocnych oraz Bożego Narodzenia organizowany jest tradycyjny poczęstunek sponsorowany przez życzliwe osoby i firmy.

Noclegownia wzięła udział w pierwszym etapie projektu „Od bezdomności do normalności” prowadzonego przez Centrum Integracji Społecznej w Zielonej Górze. Rekrutacja do projektu odbywała się m. in. wśród podopiecznych Ośrodka. W ramach projektu MOPS nieodpłatnie użycza jeden z pokoi biurowych oraz świetlicę na prowadzenie zajęć społecznych.

Centrum Usług Opiekuńczych

W ramach Centrum funkcjonują dwa domy dziennego pobytu, w których przebywa średnio 57 podopiecznych. W Domu Dziennego Pobytu „Nestoria” obejmowano opieką średnio 35 osób dziennie, w tym 26 cierpiących na chorobę Alzheimera. Średnia wieku podopiecznych to 80 lat. Natomiast w Domu Dziennego Pobytu „Retro” średnio w miesiącu przebywało 22 podopiecznych.

Domy Dziennego Pobytu czynne są również w Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia.

Ze stołówki prowadzonej przez Centrum korzysta codziennie prawie 200 osób, a roczny koszt prowadzenia to prawie 500 tys. złotych.

W ramach Centrum funkcjonuje Ośrodek Terapii Zajęciowej Arkadia – obejmuje opieką łącznie 24 osoby niepełnosprawne.

Domy Dziennego Pobytu oraz OTZ organizują wiele wycieczek oraz imprez kulturalnych dla swoich podopiecznych.

Domy Pomocy Społecznej

W Zielonej Górze działają dwa domy pomocy społecznej posiadające łącznie 260 miejsc. W DPS dla Kombatantów są 192 miejsca (ul. Lubuska 11), a w DPS na ul. Słowackiego 29 jest 68 miejsc.

Domy zapewniają mieszkańcom opiekę lekarską i pielęgniarską oraz zapewniają zajęcia w czasie wolnym. Ponadto mieszkańcy mogą korzystać z bardzo bogatej działalności kulturalno – oświatowej. Pracownicy Domów organizowali wycieczki do innych DPS (np. w Koźuchowie), nad Odrę i do Zaboru oraz nad zalew w Ochli. Organizowano wspólne wyjście do Filharmonii i Teatru oraz na zielonogórski deptak na zakupy. Mieszkańcy Domów chętnie brali udział w organizowanych dla nich grzybobraniach.

Szczególnie chętnie mieszkańcy współpracują z przedszkolami, szkołami oraz różnymi instytucjami publicznymi.

Dzięki realizacji przez MOPS programu unijnego w DPS powstały cieszące się dużym zainteresowaniem sale komputerowe

Szczególnym zainteresowaniem cieszą się prowadzone przez pracowników kulturalno – oświatowych i terapeutów zajęciowych różnego rodzaju zajęcia. Dobre położenie obu domów, z dala od głównych ulic, pozwala na korzystanie przez mieszkańców z terenów zielonych.

W DPS dla Kombatantów aktywnie działa chór „Sami Swoi” oraz Klub 90+ w którym aktywnie pracuje około 50 osób.

Budynki DPS na ul. Lubuskiej i Słowackiego są pozbawione barier architektonicznych, mają automatyczne drzwi wejściowe oraz windy co umożliwia przemieszczanie się osób starszych.

Budynek DPS na ul. Lubuskiej wymaga kompleksowego remontu. Pokoje i korytarze są na bieżąco remontowane i malowane.

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze nr 1, 2, 3 i 4

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych nr 1, 2, 3 i 4 pełniących funkcję interwencyjną, socjalizacyjną i edukacyjną przebywa 60 wychowanków pochodzących z rodzin, które nie należycie wywiązują się z obowiązków rodzicielskich. Część rodziców jest pozbawiona władzy rodzicielskiej, pozostali mają tę władzę ograniczoną. Często są to dzieci z rodzin niepełnych, ze związków

nieformalnych, z rodzin ubogich, wielodzietnych, w niektórych przypadkach dotkniętych chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym rodziców. W zdecydowanej większości rodzin występuje alkoholizm, demoralizacja, agresja i przestępczość. Dzieci z tych rodzin są często zaniedbane pod względem fizycznym, intelektualnym i emocjonalnym. Wykazują duże opóźnienia we wszystkich niemal sferach rozwoju. Część z tych dzieci to dzieci przewlekłe chore, niepełnosprawne i upośledzone umysłowo w stopniu lekkim. Większość tych dzieci wyniosła ze swych rodzin negatywne doświadczenie życiowe.

W 2013 roku usamodzielniono 5 wychowanków. Usamodzielnienie poprzedziło przygotowanie, a następnie realizacja indywidualnych programów usamodzielnień. Wszystkie programy usamodzielnień były tworzone z udziałem zainteresowanych wychowanków.

Jednym z ważniejszych zadań realizowanych przez placówki to podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej, znalezienie rodziny przysposabiającej lub umieszczenie w rodzinnych formach opieki zastępczej. W ubiegłym roku do rodzin naturalnych powróciło 10 dzieci.

Wychowankowie Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych uczęszczają przede wszystkim do szkół zlokalizowanych na terenie miasta. Każdy wychowanek otrzymuje podręczniki i pomoce dydaktyczne.

Wychowankowie uczestniczący w zajęciach sportowych i turystycznych, plastycznych, muzycznych oraz w zajęciach tanecznych i teatralnych.

Od 13 lat pod patronatem Stowarzyszenia „nasze Dzieci” organizowana jest akcja „Pocztówki za złotówki”.

W wakacje wychowankowie korzystają ze zorganizowanych form wypoczynku takich jak biwaki, obóz integracyjny oraz obozy organizowane przez Caritas i ZHP z środków finansowych przekazanych przez Urząd Miasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Dział Pomocy Środowiskowej

Pracownicy socjalni poza pomocą finansową i rzeczową prowadzą systematyczną pracę socjalną z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, uzależnionymi, długotrwale bezrobotnymi, określając indywidualną zdolność poszczególnych osób i rodzin do podjęcia działań, mających na celu poprawę ich sytuacji. Stałym elementem w pracy pracowników socjalnych jest podejmowanie współpracy z: kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, policją, Powiatowym Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi.

Pracownicy socjalni kierują wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny i ustalenie sytuacji dzieci, wydają opinie o funkcjonowaniu tych rodzin. Rodziny te są systematycznie monitorowane i włączane w indywidualne działania zatrudnionych w Ośrodku specjalistów (specjalista ds. rodziny, psycholog, terapeuci).

W toku pracy, rodziny są motywowane do podejmowania działań mających na celu wykorzystanie własnych możliwości i zasobów w odzyskiwaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania. Jednym z elementów tych działań jest zawarcie z rodziną kontraktu socjalnego. W 2013r. zawarto 205 kontraktów.

W 2013r. wzrosła liczba osób i rodzin korzystających z pomocy o 331 środowisk.

Dodatkowo pracownicy socjalni przeprowadzają liczne wywiady środowiskowe na zlecenie innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Wydziału Świadczeń Rodzinnych, w celu objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym osób bezdomnych z terenu innych gmin, które z powodów nagłych znalazły się w szpitalu.

Zaznaczyć należy, że w 2013r. wzrosła liczba zgłoszeń dot. podjęcia niezwłocznej interwencji w odniesieniu do osób starszych lub ze schorzeniami psychicznymi, które są pozbawione opieki w miejscu zamieszkania i nie mogą samodzielnie funkcjonować

w środowisku. Szczególnie dotkliwy jest brak możliwości zabezpieczenia takim osobom bezpieczeństwa poprzez skierowanie do domów pomocy społecznej odpowiednich do stanu zdrowia. Obecnie na skierowanie do specjalistycznych domów pomocy oczekuje 39 osób, z czego 13 zgodnie z postanowieniem sądu.

W 2013r. zakończono realizację projektu „**Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze**”.

- 150 osób zakończyło udział w projekcie
- 403 osoby uczestniczyły w spotkaniach indywidualnych z doradcą zawodowym, a 41 osób w warsztatach.
- 369 osób uczestniczyło w spotkaniach indywidualnych z psychologiem, a 41 osób w warsztatach
- 633 osoby uczestniczyły w spotkaniach indywidualnych z terapeutami
- 84 osoby uczestniczyły w warsztatach z cyklu „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”, 72 osoby brało udział w spotkaniach indywidualnych
- 24 osoby uczestniczyły w warsztatach z cyklu „wsparcie dla rodzin osób współzależnych”, 37 osób brało udział w spotkaniach indywidualnych
- 62 osoby uczestniczyły w warsztatach z cyklu „Wsparcie osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi”, 153 osoby brały udział w spotkaniach indywidualnych
- 27 osób uczestniczyło w warsztatach z cyklu „Trening umiejętności komunikacyjnych”, 49 osób brało udział w spotkaniach indywidualnych

W ramach działań projektowych zorganizowano liczne festyny sportowo - rekreacyjne promujące zdrowy styl życia i alternatywne formy spędzania wolnego czasu.

Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej.

W 2013 r. Miasto Zielona Góra otrzymało limit środków finansowych z PFRON w wysokości **2 328 186 zł**, z tego na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej – 150 000 zł, na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej – 2 178 186 zł. Na realizację zadań wykorzystano środki w kwocie **2 282 660 zł**, co stanowi **98,04%** środków przekazanych.

Wykonanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przedstawia się następująco:

- Dofinansowanie działania 3 warsztatów terapii zajęciowej (80 uczestników) – wydatkowane środki – **1 183 680 zł**,

- Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – złożone wnioski – 779, zrealizowane – 576, wydatkowane środki – **599 993 zł**,
- Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych - złożone wnioski – 654, zrealizowane – 359, wydatkowane środki – **317 576 zł**,
- Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych - złożone wnioski – 12, zrealizowane – 10, wydatkowane środki – **67 152 zł**,
- Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - złożone wnioski – 3, zrealizowany – 1, wydatkowane środki – **6 930 zł**,

W roku 2013 realizowano również pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Na realizację zadań w ramach Modułu I i II Miasto Zielona Góra otrzymało środki w wysokości **437 327,30 zł**, wykorzystano środki w wysokości **429 820,20 zł**, co stanowi **98,28%** środków przekazanych.

Wpłynęły **172** wnioski o dofinansowanie, z czego **12** zostało zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym (wnioskodawcy nie spełniali warunków uczestnictwa w programie – wcześniejsza umowa nie zakończyła się, posiadali wymagalne zobowiązania wobec PFRON, wnioskowali o przedmioty dofinansowania nie wyszczególnione w zasadach programu, itd.). **158** wniosków zostało zweryfikowanych pozytywnie, zawarto 130 umów z beneficjentami, (z czego zrealizowano **130** umów). W ramach Modułu I programu dofinansowano zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów, wraz z oprogramowaniem, zakup urządzeń lektorskich, brajlowskich, szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, zakup wózków o napędzie elektrycznym, naprawę wózków o napędzie elektrycznym, udzielono pomocy w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy na III poziomie jakości, udzielono pomocy w uzyskaniu prawa jazdy kat. B, pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej (dofinansowanie kosztów pobytu dzieci w żłobku, przedszkolu). W ramach Modułu II programu udzielono pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (opłata za naukę – czesne, dodatek na pokrycie kosztów kształcenia).

Dział Opieki nad Rodziną

Działania pracowników socjalnych zatrudnionych w Dziale Opieki nad Rodziną w 2013r. dotyczyły realizacji procedury „Niebieska Karta”. Łączna liczba formularzy „Niebieska Karta – A” założonych w mieście Zielona Góra wynosiła 376, w tym 30 formularzy zostało założonych przez pracowników socjalnych.

Pracownicy socjalni działu brali udział w 391 posiedzeniach grup roboczych, które samodzielnie koordynowali w 212 przypadkach.

Do pozostałych zadań realizowanych przez pracowników socjalnych należało dodatkowo:

- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- prowadzenie poradnictwa socjalnego,
- edukowanie podopiecznych w zakresie wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, szczególnie w rodzinach zagrożonych przemocą,
- interweniowanie i podejmowanie indywidualnych działań wobec sprawców przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do przerwania przemocy i ochrony przed dalszym krzywdzeniem,
- edukowanie osób doświadczających przemocy w rodzinie w zakresie zjawiska,
- sporządzanie Planów Pomocy Rodzinie celem udzielenia interdyscyplinarnego wsparcia.

Działania asystentów rodzin pracujących w dziale skoncentrowane w 2013 r. były na wsparciu zielonogórskich rodzin. 115 rodzin podjęło stałą współpracę z asystentem rodziny, 20 z nich zakończyło współpracę w bieżącym roku z uwagi na zrealizowanie założonych celów. Działania asystentów w rodzinach polegały min. na

- wzmocnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych podopiecznych,

- rozwinięciu w co najmniej dobrym stopniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w rodzinach o minimalnym stopniu rozwoju tych umiejętności,
- wsparciu w utrzymaniu trzeźwości,
- podjęcie i utrzymaniu zatrudnienia,
- pomocy w uregulowaniu spraw sądowych i urzędowych, w tym uregulowaniu opłat za czynsz i media, spłaty powstałych innych zadłużeń,
- poddaniu potrzebujących dzieci specjalistycznym badaniom lekarskim, badaniom psychologicznym i terapeutycznym,
- wdrożeniu dzieci podopiecznych na dodatkowe zajęcia edukacyjne, m.in. w świetlice terapeutyczne, zajęcia logopedyczne.

Zadania wykonywane przez Specjalistę pracy w rodzinie w 2013r. polegały na :

- prowadzeniu konsultacji – wsparcie merytoryczne, czyli uczestnictwo w procesie doskonalenia i rozszerzania usług świadczonych przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin,
- bezpośrednia praca z klientami pomocy społecznej,
- współpraca z pracownikami socjalnymi wszystkich działów w zakresie ich wizyt w środowisku klienta,
- pomoc w określeniu kierunku pracy z klientem, w tworzeniu kontraktów socjalnych, układaniu planu dalszych działań z pracownikiem socjalnym lub klientem,
- współpraca z instytucjami z otoczenia Ośrodka,
- praca z osobami doświadczającymi przemocy i wspieranie pracowników w tym zakresie
- udział w posiedzeniach prac Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2013 r. pracownicy działu brali udział w comiesięcznych spotkaniach superwizyjnych prowadzonych przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną. Swoją wiedzę i kwalifikacje podnosili na konferencjach, warsztatach praktycznych i szkoleniach wyjazdowych.

Ze świadczeń w zakresie pomocy społecznej w 2013 roku skorzystało 2895 zielonogórskich rodzin, z których 2349 otrzymało świadczenie pieniężne. Ponadto 430 osób objęto pracą socjalną.

Osobom korzystającym z pomocy społecznej wydano 17403 decyzji.

Najważniejsze powody przyznania pomocy według kolejności występowania to :

- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- alkoholizm,
- bezdomność,
- potrzeba ochrony macierzyństwa,
- trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego,
- narkomania,
- przemoc w rodzinie.

Miejski Zespół do Spraw orzekania Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, działający w mieście na prawach powiatu, od 1 stycznia 2013 roku funkcjonuje w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Swoim zasięgiem obsługuje:

- Miasto Zielona Góra
- Powiat zielonogórski
- Powiat krośnieński

Przez Miejski Zespół rozpatrywane są trzy rodzaje wniosków o wydanie orzeczenia:

1. orzeczenia o niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 –go roku życia,
2. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 –ty rok życia,
3. orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Miejski Zespół z upoważnienia prezydenta Miasta Zielona Góra wydaje również legitymacje dokumentujące niepełnosprawność.

Członkami Zespołu są: przewodniczący, sekretarz, lekarze, psycholodzy, pedagodzy, doradcy zawodowi i pracownicy socjalni. Dodatkowo w zespole są zatrudnieni pracownicy obsługi administracyjnej.

Zespół w 2013 roku przyjął 7681 wniosków o wydanie orzeczenia, w tym 7000 wniosków osób po 16-tym roku życia, tj. dotyczących orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz 681 wniosków dzieci do 16-go roku życia, tj. orzeczeń o niepełnosprawności. Najwięcej wniosków zostało złożonych przez mieszkańców miasta Zielona Góra, bo aż 3504, mieszkańcy powiatu zielonogórskiego złożyli 2663, a mieszkańcy powiatu krośnieńskiego 1514 wniosków.

Głównymi celem starania się o orzeczenie było odpowiednie zatrudnienie – 2977 wniosków oraz korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji - 1916. O zasiłek stały starało się 985 osób. Wnioski dziecięce składano głównie w celu starania się o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego.

Zespół wydał 8494 orzeczeń, w tym 7794 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i 700 orzeczeń o niepełnosprawności.

Zespół wydał 2651 legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i stopień niepełnosprawności, w tym 2422 legitymacji na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz 228 legitymacji na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci oraz 1 legitymację na podstawie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Do zespołu wpłynęło 509 odwołań od orzeczeń, w tym 436 stanowią odwołania od orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz odmowie wydania nowego orzeczenia osób po 16-tym roku życia i 73 odwołania od orzeczeń o niepełnosprawności oraz odmowie wydania nowego orzeczenia dzieci do 16-go roku życia. Zespół wydał w ramach samokontroli 45 orzeczeń zmieniających lub uchylających, zaś pozostałe zostały przekazane celem rozpatrzenia do organu wyższej instancji, tj. Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gorzowie Wlkp.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej – sprawozdanie za 2013 rok

Zarządzeniem nr 1031.2011 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 28.10.2011r., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art.76, ust.4 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz.135 – tekst jednolity z późn. zm.) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2013 roku sporządzono 3 oferty konkursowe, na realizację których udało się pozyskać środki:

- 1) „Szkolenie rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego”
- 2) „ Asystent rodziny”
- 3) „Koordynator Rodzinnej Pieczy Zstępczej”

Zorganizowano 3 rodzaje szkoleń:

- 1) Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej **spokrewnionej**
– 18 osób uczestniczyło i ukończyło szkolenie.
- 2) Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej **niezawodowej**
- 5 osób uczestniczyło i ukończyło szkolenie.
- 3) Szkolenie podnoszące kwalifikacje dla istniejących zawodowych rodzin zastępczych
- 9 osób uczestniczyło i ukończyło szkolenie.

Wszystkie szkolenia przeprowadzone były według programu zatwierdzonego przez MPiPS, natomiast zakres szkoleń znajduje się w dokumentacji MOPS.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Zielonej Górze regularnie współpracował z instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, instytucjami podlegającymi Urzędowi Miasta, organizacjami społecznymi oraz z sądami.

W 2013 roku sporządzono i wysłano do sądu łącznie **351** opinii dotyczących funkcjonowania rodziny zastępczej.

Ponadto zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego w Zielonej Górze **9** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz sporządzono **19** opinii dotyczących sytuacji dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia.

Rodziny zastępcze

W roku 2013 z rodzinami zastępczymi współpracowało **4** pracowników socjalnych i **3** koordynatorów.

Na koniec roku 2013 opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej objęte były 124 rodziny zastępcze, z czego:

- rodziny spokrewnione 85
- rodziny niezawodowe 31
- rodziny zawodowe 8

W 2013 roku utworzonych zostało **13** nowych rodzin zastępczych. Wsparciem koordynatora narastająco w ciągu roku objęte zostały **63** rodziny, natomiast stan na 31.12.2013r. wyniósł **55** rodzin.

Usamodzielnieni wychowankowie

W 2013 roku pomoc na kontynuację nauki otrzymywało **66** wychowanków (stan na 31.12.2013r.). Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało **4** wychowanków, natomiast pomoc rzeczową na usamodzielnienie otrzymało **7** wychowanków.

Wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało objętych **14** usamodzielnionych wychowanków.

W 2013 roku, w celu przeprowadzenia koniecznych szkoleń rodzin zastępczych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiłkował się firmą i specjalistami z zewnątrz, z wykorzystaniem środków finansowych uzyskanych w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W dalszym ciągu istnieje duża potrzeba zatrudnienia specjalistów (psycholog, pedagog) do pracy z rodzinami zastępczymi oraz przy kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze.

W ubiegłym roku łącznie wydano (wszystkich decyzji zarówno przyznających jak również odmownych czy zmieniających):

- 33 decyzje – kontynuacja nauki – usamodzielnieni z placówek,
- 74 decyzje – kontynuacja nauki – usamodzielnieni z rodzin zastępczych,
- 4 decyzje – pomoc na zagospodarowanie – usamodzielnieni z placówek,
- 3 decyzje – pomoc na zagospodarowanie – usamodzielnieni z rodzin zastępczych,
- 3 decyzje – pomoc na usamodzielnienie – usamodzielnieni z placówek,
- 1 decyzja – pomoc na usamodzielnienie - usamodzielnieni z rodzin zastępczych,
- 32 decyzje – jednorazowe świadczenie w związku z przyjęciem dziecka do pieczy zastępczej,
- 176 decyzji – utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej,
- 3 decyzje – wypoczynek letni,
- 4 decyzje – bilety MZK,
- 24 decyzje – utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- 3 decyzje – remont mieszkań dla zawodowych rodzin zastępczych,
- 1 decyzja – świadczenie z tytułu zdarzeń losowych,
- 177 decyzji – skierowanie do DPS,
- 262 decyzje – odpłatność za DPS,
- 133 decyzje – umieszczenie w DPS,
- 42 umowy dotyczące odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS,
- 595 decyzji – usługi opiekuńcze,
- 226 decyzji – skierowania do domu dziennego pobytu,
- 226 decyzji – przyznanie obiadów w domu dziennego pobytu,
- 56 decyzji – skierowanie do środka wsparcia (OIK, OTZ).